

فهرست آزمون

۱۹ مهرماه ۹۸

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی (۲)	۳
۲	عربی زبان قرآن (۲)	۵
۳	دین و زندگی (۲)	۶
۴	زبان انگلیسی (۲)	۷
۵	زبان انگلیسی (۲) (شاهد دگواه)	۸
۶	ریاضی و آمار (۲)	۹
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰
۸	تاریخ (۲)	۱۱
۹	جغرافیا (۲)	۱۲
۱۰	جامعه‌شناسی (۲)	۱۳
۱۱	فلسفه	۱۴
۱۲	روان‌شناسی	۱۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی (۲)

۱-

(اعظم نوری‌نیا)

ب) نژند: خوار و زبون، اندوهگین

پ) دون‌همت: کوتاه‌همت، دارای طبع پست و کوتاه‌اندیشه

(فارسی (۲) - لغت - صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۲-

(اعظم نوری‌نیا)

قرین: نزدیک / تدبیر: اندیشیدن / چاشنی: طعم، مزه / اقبال: سعادت

(فارسی (۲) - لغت - صفحه ۱۰)

۳-

(آناهیتا اصغری)

املا‌ی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» هلاوت ← حلاوت

گزینه ۲: «۲» سخره ← سخره

گزینه ۳: «۳» زایع ← ضایع

(فارسی (۲) - املا - ترکیبی)

۴-

(اعظم نوری‌نیا)

در سایر گزینه‌ها واژه‌های «عار»، «قرض» و «خویش» نادرست نوشته شده‌اند.

(فارسی (۲) - املا - صفحه‌های ۱۲ و ۱۴)

۵-

(عمیر مهرثی)

جناس: یار، کار / تشبیه ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: تشبیه: افعی زلف / جناس: ما، را - با، ما

گزینه ۲: «۲»: تشبیه: جان مخالفان همچون لاله پُرمرده / جناس: («تیر» و «تیر» در دو

مصراع جناس همسان دارند): تیر (اول): از ابزار آلات جنگی، تیر (دوم): از ماه‌های سال

گزینه ۴: «۴»: تشبیه: زبان (همچون) گنج بی‌پایان است. / جناس: گنج، رنج

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۶-

(عمیر مهرثی)

بیت اول: تشبیه: یعقوب‌وار (همانند یعقوب در هر طرف از غمزه‌ای او دل خسته‌ای وجود

دارد). / بیت دوم: فاقد کنایه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: بیت اول: تشبیه: دل و جان من سریر (تخت) شده است.

بیت دوم: کنایه: «رو بر زمین نهادن» کنایه از سجده کردن و اطاعت کردن است.

گزینه ۳: «۳»: بیت اول: فاقد تشبیه

بیت دوم: کنایه: «کام بر آوردن» کنایه از «به آرزو رسیدن» است.

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۷-

(اعظم نوری‌نیا)

سیم، جیم: جناس ناقص اختلافی / جیم، جام: جناس ناقص اختلافی

جناس در سایر گزینه‌ها فقط بین دو واژه دیده می‌شود:

گزینه ۱: «۱»: «لی» و «شی»

گزینه ۲: «۲»: «ساقیان» و «باقیان»

گزینه ۴: «۴»: «جان» و «کان»

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۱۵)

۸-

(اعظم نوری‌نیا)

پ) تلمیح به داستان خضر پیامبر / الف) گدا و سلطان: تضاد / ت) «حور مه پیکر» تشبیه

دارد / ب) شاعر در شدت آتشین بودن آه اغراق کرده است / ث) لعل: استعاره از «لب»

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۹-

(اعظم نوری‌نیا)

پای دیوار ملک خویش بکند: کنایه از مملکت خود را نابود کرد.

در سایر گزینه‌ها، عبارات «در شوره‌زار، درخت کاشتن»، «آب در هاون کوبیدن» و «بر

آهن سرد کوبیدن» کنایه از «کار بیهوده کردن» است.

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۱۵)

۱۰-

(مهوری رمشانی)

در گزینه ۳، جناس همسان وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: «گوی» اول به معنای «تویی از ماده سخت که در برخی از بازی‌ها به کار

می‌رود.» و «گوی» دوم به معنای «فعل امر از مصدر گفتن» است و جناس همسان (تام)

ایجاد کرده است.

گزینه ۲: «۲»: واژه «باد» در این بیت آرایه جناس همسان (تام) را ایجاد کرده است.

گزینه ۴: «۴»: «زاد» در مصراع اول به معنای «توشه» و در مصراع دوم به معنای «زاده شد»

جناس همسان (تام) دارند.

(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۱۵)

۱۱-

(سعیر یغفری)

معنی فعل «شد» در گزینه «۳»: «رفت» است و در بیت گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: «شد» فعل اسنادی است.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۲-

(سعیر یغفری)

فقط در گزینه «۱»، «تا» حرف پیوند وابسته‌ساز است و دو جمله را به هم پیوند می‌زند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: و: هم‌پایه‌ساز

گزینه «۳»: چون: حرف اضافه

گزینه «۴»: و: همپایه‌ساز / تا: حرف اضافه

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۳-

(مسن اصغری)

«دیدن» در بیت گزینه «۲» در معنای «تحمل کردن و کشیدن» و در گزینه‌های دیگر در معنای «نگاه کردن و مشاهده کردن» است.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۱۴)

۱۴-

(مریم شمیرانی)

گزینه‌های دیگر مرتبط با آیه «تعز من تشاء و تذلل من تشاء» است. (هر که را بخواهی عزت می‌دهی و هر که را بخواهی خوار می‌کنی).

اما در گزینه «۳» شاعر معتقد است رنجی که خداوند از روی تنبیه به بنده می‌دهد بهتر از گنجی است که از روی غضب می‌دهد.

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۰)

۱۵-

(مریم شمیرانی)

پیام بیت صورت سؤال آن است که نیکوکار در دو جهان نیکی می‌بیند در حالی که در گزینه «۳» شاعر از کسی سخن می‌گوید که در زندگی نیکی می‌کند ولی رنج و اندوه می‌بیند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نیکوکار در جان آخرت کامروا می‌شود.

گزینه «۲»: نیکی با مردم رضایت خدا را در پی دارد.

گزینه «۴»: پاداش نیکی، بهشت است.

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۳)

۱۶-

(مریم شمیرانی)

در عبارت صورت سؤال، همت و اراده به زور بازو ترجیح داده شده است ولی در گزینه «۳» شاعر توصیه می‌کند باید بازوی زورمند داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: باید بخت و اقبال بلند باشد، زور بازو به کار نمی‌آید.

گزینه «۲»: همت و اراده من تسلیم زور و زر نشد.

گزینه «۴»: با همت خود دنیا را پشت سر نهادیم.

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۶)

۱۷-

(اعظم نوری‌نیا)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱» به نظم شگفت‌آور و بسیار دقیق عالم هستی اشاره دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: عالم، تجلی وجود خداوند است.

گزینه «۳»: انسان از درک خداوند ناتوان است.

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۰)

۱۸-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۳» اهمیت توفیق و عنایت خدا در انجام کارهاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طلب بخشش از خدا

گزینه «۲»: در حق انسان‌های خوب خوبی کن.

گزینه «۴»: تسلیم در برابر تقدیر

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۰)

۱۹-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه «۳» تأکید بر تلاش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ناپایداری دنیا

گزینه «۲»: تقاضای دعا از پیر

گزینه «۴»: دل‌کندن از دنیا

(فارسی (۲) - مفهوم - صفحه ۱۶)

۲۰-

(کاظم کاظمی)

در بیت گزینه «۳»، شاعر معتقد است که خداوند با احسان خود، گنج جان را در وجود بی‌ارزش انسان قرار داده و با این کار انسان را ارجمند گردانیده است، اما در سایر ابیات به بخشندگی و روزی‌رسانی خداوند و برآورده شدن نیازهای مخلوقات از جانب او اشاره شده است.

(فارسی (۲) - مشابه مفهوم - صفحه ۱۳)

عربی زبان قرآن (۲)

۲۱-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۲)

کلمات مهم: «قَدَّمَنَّ (فعل ماضی)» تقدیم کردند، تقدیم نمودند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)؛ دَقَّتْ کنید که «قَدَّمَنَّ» فعل امر است و به معنی «تقدیم کنید» می‌باشد. / «هدایا»؛ هدیه‌هایی، هدایایی / «لِتَقْرَبَهُمْ» برای نزدیک شدنشان، برای نزدیک شدن آنها / «الأفاضیل (جمع «الأفضل»)» برترین‌ها (رد گزینه ۲) / «الصفات الطَّیِّبَة» صفات خوب / «أرشدنَّ (فعل ماضی)» راهنمایی کردند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)؛ دَقَّتْ کنید که «أرشدنَّ» فعل امر است و به معنی «راهنمایی کنید» می‌باشد. / «تعلَّم» یادگیری، آموختن، فراگیری (رد گزینه‌های ۲ و ۴)؛ «تعلیم» به معنی «یاددهی، آموزش، یاد دادن» می‌باشد. / «الفتون النافعة» هنرهای مفید (سودمند)

۲۲-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۲ و ۳)

در گزینه «۴» فعل «لا تَعْمُرُ» به معنی «ماندگار نمی‌شود» است، لذا «رشد نمی‌کند» نادرست است. («لا تَمُوتُ» یعنی «رشد نمی‌کند»)

۲۳-

(مریم آفتاباری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «... به ما یاد می‌داد.» (کان + فعل مضارع = ماضی استمراری)

گزینه‌ی «۳»: «... هر خودپسندی را دوست نمی‌دارد.»

گزینه‌ی «۴»: «ای پسرکم، تو را به توجه به ورزش و تغذیه خوب نصیحت می‌کنم.»

۲۴-

(سعید یعقوبی، مفهوم، صفحه ۲)

ترجمه آیه صورت سؤال: «و از مردم [به نخوت] رخ برمتاب و در زمین شادمانه و با ناز و خودپسندی راه مرو.»

بیت گزینه «۲» اشاره به آن دارد که یار شاعر زیبا و خودپسند است و اشاره‌ای به ناپسند بودن این خلق و خوی ندارد؛ اما در گزینه‌های دیگر خودپسندی کرداری ناپسند شمرده شده است.

۲۵-

(سعید یعقوبی، لغت، ترکیبی)

فخر فروش / خودپسند / برگزیده / پنדהا

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: آفتاب پرست / مرغابی / خر / جغد

گزینه‌ی «۲»: بینی / گونه / چشم / چهره

گزینه‌ی «۴»: پدران / مادران / دختران / پسران

۲۶-

(سعید یعقوبی، لغت، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «إهدى ≠ ضلَّ»

گزینه‌ی «۲»: «الأمر ≠ النهی / المعروف ≠ المنکر»

گزینه‌ی «۳»: «استهلاک ≠ إنتاج»

ترجمه متن:

«خانواده‌ای دو فرزند داشتند؛ یکی از آن دو در کسب علم تلاش کرد و علامه عصرش شد و دیگری در زیاد کردن مال تلاش کرد و تاجر شهرش شد. پس روزی دومی به برادر دانشمندش نگاه کرد و به او گفت: من مال جمع کردم و در راحتی زندگی می‌کنم، در حالی که تو بر فقرت باقی ماندی! پس دانشمند به او جواب داد: شکر من برای نعمت پروردگارم از تو بیشتر است، چون که او به من میراث پیامبران را بخشید و آن علم است، ولی به تو میراث فرعون و هامان را بخشید و آن فرمانروایی و ثروت است!»

۲۷-

(علی اکبر ایمان‌پرور، درک مطلب، ترکیبی)

دانشمند به برادرش چه پاسخ داد؟ گفت: نعمت پروردگارم را سپاسگزاری می‌کنم و آن میراث پیامبران است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: نعمت پروردگارم زیاد و دائمی است.

گزینه‌ی «۲»: به او پاسخ داد: شکر من برای نعمت پروردگارم از تو بیشتر است، چون من به مقصودم رسیدم.

گزینه‌ی «۳»: این همان مقصودم است که پروردگارم آن را به من بخشید.

۲۸-

(علی اکبر ایمان‌پرور، درک مطلب، ترکیبی)

دو برادر در زندگی‌شان چگونه عمل کردند؟ یکی از آن دو علم کسب کرد و دیگری ثروت جمع کرد.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: یکی از آن دو تاجری در کشوری دیگر شد.

گزینه‌ی «۲»: هر یک از دو برادر علامه عصرشان شد.

گزینه‌ی «۴»: خداوند به آن دو میراث پیامبران را بخشید.

۲۹-

(علی اکبر ایمان‌پرور، درک مطلب، ترکیبی)

میراث یکی از دو برادر مانند میراث فرعون و هامان بود. (که همان فرمانروایی و مال و ثروت بود.)

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: یکی از دو برادر تلاش نکرد، پس موفق نشد.

گزینه‌ی «۳»: برادر دانشمند گفت: من مال جمع کردم و در راحتی زندگی می‌کنم.

گزینه‌ی «۴»: هر یک از دو برادر تاجر شهرشان شد.

۳۰-

(علی اکبر ایمان‌پرور، درک مطلب، ترکیبی)

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «نظَرٌ» چون فعل ماضی است، مبنی می‌باشد، نه معرب.

گزینه‌ی «۲»: «العالم» صفت و مجرور است.

گزینه‌ی «۳»: «أكثرُ» خبر و مرفوع است.

دین و زندگی (۲)

مبحث: هدایت الهی

۳۱-

(مرتضی مفسنی کبیر، صفحه ۷ و ۸)

در مصراع «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود؟»، «بهر چه بودن» اشاره به «شناخت هدف زندگی» دارد و در مصراع «به کجا می‌روم آخر نتمایی وطنم»، «به کجا می‌روم» اشاره به «درک آینده‌ی خویش» از نیازهای اساسی و بنیادی انسان دارد.

۳۲-

(مفهم رضایی بقا، صفحه ۹ تا ۱۱)

خدای جهان، آفریدگاری حکیم است؛ نه تنها انسان، بلکه هیچ مخلوقی را بدون هدایت رها نکرده است. او هر مخلوقی را برای هدفی معین خلق می‌کند و برای رسیدن به آن هدف، او را هدایت و راهنمایی می‌فرماید. خداوند برنامه‌ی هدایت انسان را از طریق پیامبران می‌فرستد: «رُسُلًا مَبَشِّرِينَ وَ مَنذِرِينَ».

دقت شود که اعطای سرمایه‌های ویژه به انسان، همان هدایت خاص است نه چیزی جدای از آن.

۳۳-

(مفهم آقاصالح، صفحه ۱۰)

هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی تعقل و اختیار در وجود انسان می‌گذرد و امام کاظم (ع) می‌فرماید: «آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

۳۴-

(مفهم علی عبارتی، صفحه ۲)

ترجمه‌ی آیه ۲۴ سوره انفال: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید؛ آن‌گاه که شما را به چیزی فرامی‌خواند که به شما زندگی حقیقی می‌بخشد.»

۳۵-

(مفهم آقاصالح، صفحه ۱۲)

قرآن کریم می‌فرماید: «همانا، این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم. (علت) پس هر که هدایت یافت، خودش سود کرده و هر که گمراه شد (از ضلالت پیروی کرد) تنها به خود زیان رسانده است (معلول) و تو وکیل و مدافع آن‌ها نیستی.»

۳۶-

(مرتضی مفسنی کبیر، صفحه ۱۰)

با توجه به کلید واژه «كُلَّ شَيْءٍ» این آیه به هدایت عام که یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است، اشاره دارد (هدایت عام) و آفرینش (خلقه) مقدم بر هدایت بخشی خداوند است. (تَمَّ هَدَى)

۳۷-

(مفهم حسین پور، صفحه ۱۰ و ۱۱)

نتیجه‌ی فرستادن انبیا در عبارت «لا یكون للناس علی الله حجة بعد الرسل...» آورده شده است که این ارسال، در کنار عقل قرار می‌گیرد و به کمک آن دو می‌توان پاسخ سؤال‌های اساسی را یافت.

۳۸-

(مفهم آقاصالح، صفحه ۹)

پاسخ به سؤال‌های اساسی باید کاملاً درست (صحیح) و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است، در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

۳۹-

(مفهم رضایی بقا، صفحه ۷)

انسان تا به پاسخ نیازهای برتر نرسد، آرام و قرار نمی‌یابد. نیازهای برتر، نیازهایی هستند که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به انسان عطا کرده است.

۴۰-

(سیرهدای سرکشیک‌زاده، صفحه ۸ و ۱۲)

آیات سوره مبارکه عصر و بیت «مرد خردمند هنرپیشه را / عمر دو بایست در این روزگار» هر دو به نیاز «کشف راه درست زندگی» اشاره دارند و مطابق با آیه «ان الذین آمنوا و عملوا الصالحات...» که بیانگر شروط رهایی از خسران است، ایمان مقدم بر عمل صالح است.

زبان انگلیسی (۲)

۴۱-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «این رفتار تعجب‌آوری بود، زیرا او تحصیلات آکادمیک نداشت، اما با این حال بهتر از هر کس دیگری در کلاس می‌توانست کلمات ناآشنا را تلفظ کند.»

- (۱) معنی
(۲) زبان (عضوی از بدن)
(۳) نکته
(۴) مکالمه

تکنه‌ی مهم درسی

اصطلاح "get one's tongue around/ round sth" به معنای «تلفظ کردن» است.

(واژگان)

۴۲-

(فربیا توکلی)

ترجمه‌ی جمله: «او زبان آلمانی و یونانی را علاوه بر زبان بومی خود درک می‌کرد و می‌توانست [منظور] خود را به‌طور روان به زبان لاتین بیان کند.»

- (۱) بارها، به‌طور مکرر
(۲) به‌صورت شفاهی
(۳) صادقانه
(۴) به‌طور روان

(واژگان)

۴۳-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «هانا فرد به‌خصوصی است؛ با انگیزه‌ای متأثر از نیاز به کمال (گرایبی) مطلق و کنترل کامل بر زندگی‌اش.»

- (۱) غیرحقیقی
(۲) مطلق، کامل
(۳) موردعلاقه
(۴) اضافی

(واژگان)

۴۴-

(فربیا توکلی)

ترجمه‌ی جمله: «ما به کسی که تجربه‌ی کافی در بازاریابی و تدریس داشته باشد، نیاز داریم و فکر می‌کنم الکس شخص مناسب این شغل است.»

- (۱) دسترسی
(۲) تصور، تخیل
(۳) تجربه
(۴) توضیح

(واژگان)

۴۵-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «الف: چه جوری آن شخصیت داستان را ساختی؟ آیا او براساس کسی است که می‌شناسی؟»

«ب: نه، من فقط او را ساختم.»

- (۱) دور کردن
(۲) برکنار کردن
(۳) ساختن
(۴) بیرون بردن

(واژگان)

۴۶-

(فربیا توکلی)

ترجمه‌ی جمله: «بیل واترسون یک بار گفت که مطمئن‌ترین علامت که زندگی هوشمند در جای دیگری از جهان وجود ندارد، این است که هیچ یک از آن سعی نکرده است با ما ارتباط برقرار کند.»

- (۱) وجود داشتن
(۲) سفر کردن
(۳) فرق داشتن
(۴) شروع کردن

(واژگان)

۴۷-

(مهرته مرآتی)

- (۱) مصاحبه کردن
(۲) ملاقات کردن
(۳) ارتباط برقرار کردن
(۴) لذت بردن

(کلوز تست)

۴۸-

(مهرته مرآتی)

- (۱) توانایی
(۲) فعالیت
(۳) مهارت
(۴) تمرین

(کلوز تست)

۴۹-

(مهرته مرآتی)

- (۱) دامنه
(۲) وسیله
(۳) اندازه
(۴) شکل

تکنه‌ی مهم درسی

عبارت "by means of sth" به معنای «به‌وسیله‌ی چیزی» است.

(کلوز تست)

۵۰-

(مهرته مرآتی)

- (۱) تفاوت داشتن
(۲) کار کردن
(۳) منتشر کردن
(۴) مطابقت کردن

(کلوز تست)

زبان انگلیسی (۲) (شاهد «گواه»)

۵۱-

(کتاب جامع، با تغییر)

ترجمه جمله: «برای جلوگیری از تراکم جمعیت، دولت باید مراکز صنعتی را از پایتخت به مناطق منتقل کند.»

(۱) جمهوری

(۲) منطقه

(۳) مؤسسه

(۴) قاره

(واژگان)

۵۲-

(کتاب جامع، با تغییر)

ترجمه جمله: «او علی‌رغم این واقعیت که شایستگی‌های لازم را برای آن شغل داشت، استخدام نشد.»

(۱) اما

(۲) علی‌رغم

(۳) به‌علاوه

(۴) بعد از

(واژگان)

۵۳-

(کتاب جامع، با تغییر)

ترجمه جمله: «برای یادگیری زبان انگلیسی، زمانی که افراد وقت و پول زیادی ندارند، باید چه کار کنند؟ آن‌ها باید ...»

«تا جایی که ممکن است در کشورشان از زبان انگلیسی استفاده کنند.»

(درک مطلب)

۵۴-

(کتاب جامع، با تغییر)

ترجمه جمله: «کلمه "obvious" (واضح، معلوم) که در پاراگراف دوم زیر آن خط کشیده شده است، از نظر معنایی به "clear" نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

۵۵-

(کتاب جامع)

ترجمه جمله: «یکی از فواید رفتن به بریتانیا برای یادگیری زبان انگلیسی چیست؟»

«به‌ندرت ممکن است ایتالیایی صحبت کنند و یادگیری سریع‌تر است.»

(درک مطلب)

۵۶-

(کتاب جامع)

ترجمه جمله: «این متن عمدتاً درباره چیست؟»

«بهترین روش برای یادگیری زبان انگلیسی»

(درک مطلب)

۵۷-

(کتاب جامع)

ترجمه جمله: «از متن متوجه می‌شویم که کم‌کم اندازه قطعات رایانه‌ها کوچک‌تر می‌شوند.»

(درک مطلب)

۵۸-

(کتاب جامع)

ترجمه جمله: «مروزه رایانه‌ها از گذشته ارزان‌تر هستند.»

(درک مطلب)

۵۹-

(کتاب جامع، با تغییر)

ترجمه جمله: «کلمه "quite" (کاملاً) در سطر دوم به معنی "completely" است.»

(درک مطلب)

۶۰-

(کتاب جامع)

ترجمه جمله: «دانشمندان در حال تحقیق بر روی ساختن قطعات الکترونیکی کامپیوتری کوچک‌تری می‌باشند.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱۷)

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

(هاری پلاور، صفحه ۲ تا ۳)

۶۱-

هر جمله‌ی خبری که بتوانیم دقیقاً یکی از دو ارزش درستی یا نادرستی را به آن نسبت دهیم، یک گزاره است. موارد (آ) و (ج) یک گزاره هستند.

(ب) یک جمله‌ی خبری است که ارزش آن قابل تعیین نیست و می‌تواند درست یا نادرست باشد.

مورد (پ) یک جمله‌ی توصیفی است که به سلیقه‌ی افراد بستگی دارد.

(ت) کوچک بودن جرم یک دانه برنج مقیاس مشخصی ندارد و ارزش آن قابل تعیین نیست.

(ث) این جمله امری است لذا نمی‌تواند گزاره باشد.

۶۲- (امیر زرانروز، صفحه ۲ تا ۳)

الف) می‌دانیم هر رابطه که دارای ضابطه $y = kx$ باشد، نمودارش خطی افقی است. لذا تابع می‌باشد.

ب) میانه‌ی داده‌ها، همان چارک دوم است.

پ) واریانس داده‌های یکسان، همواره صفر است.

ت) مجموعه‌ی مقسوم علیه‌های طبیعی عدد ۲۰ عبارت است از: $\{1, 2, 4, 5, 10, 20\}$

۶۳- (هاری پلاور، صفحه ۲ تا ۳)

برای بیان نقیض یک گزاره ساده کافی است که فعل آن را نفی کنیم حال به بررسی گزینه‌های نادرست می‌پردازیم و نقیض صحیح آنها را می‌نویسیم:

(۱) $\sqrt{2}$ عددی گنگ است $\leftarrow$ نقیض $\sqrt{2}$ عددی گنگ نیست یا $\sqrt{2}$ عددی گویا است.

$$(۲) \quad 4^3 - 4^2 = 4 \leftarrow \text{نقیض } 4^3 - 4^2 \neq 4$$

(۴) $\sqrt{3} - 1$ عددی منفی است $\leftarrow$ نقیض $\sqrt{3} - 1$ عددی منفی نیست.

۶۴- (معمد پیرایی، صفحه ۲ تا ۳)

در حالت کلی اگر یک گزاره مرکب از n گزاره ساده تشکیل شده باشد، تعداد حالت‌های ارزشی n گزاره برابر 2^n می‌شود. حال اگر دو گزاره ساده دیگر اضافه کنیم، در این حالت تعداد حالت‌های ارزشی $4 \times 2^n = 2^{n+2}$ می‌شود یعنی تعداد حالت‌های ارزشی چهار برابر می‌شود.

۶۵-

(امیر زرانروز، صفحه ۲ تا ۳)

(۱) گروه خونی، متغیر کیفی ترتیبی است یا مربع کامل است.

(۲) رابطه $\{(5,6), (8,10)\}$ تابع است یا هر عدد فرد مضرب ۳ است.

(۳) عبارت $(x^3 + 27)$ قابل تجزیه نیست و $\sqrt{2}$ عددی گنگ است.

(۴)

تعداد خودروهامتغیر کمی نسبتی است و نمودار $y = kx$ از نواحی اول و سوم می‌گذرد.

تذکر: عبارت $x^3 + 27$ به کمک اتحاد مجموع مکعبات دو جمله‌ای قابل تجزیه است:

$$a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$\Rightarrow x^3 + 27 = (x+3)(x^2 - 3x + 9)$$

۶۶- (امیر زرانروز، صفحه ۲ تا ۳)

$(N \subset Z) \wedge ((-\frac{1}{3} < -\frac{1}{4}) \vee \dots)$

فقط گزاره ذکر شده در گزینه «۳» ارزش نادرست دارد زیرا رتبه افراد در کنکور، متغیر کیفی ترتیبی است. ضمناً ریشه‌های معادله $x^2 - 36 = 0$ عبارتند از ± 6 که قرینه‌اند. از طرفی از سال دهم می‌دانید که ۷۵ درصد داده‌ها بزرگتر از Q_1 هستند.

۶۷- (عمیر زرین‌کفش، صفحه ۲ تا ۳)

به بررسی ارزش تک تک موارد می‌پردازیم:

$$\text{الف) } (\sim p \wedge q) \vee r$$

گزاره p درست پس نقیض آن $\sim p$ دارای ارزش نادرست است، لذا گزاره عطفی $\sim p \wedge q$ دارای ارزش نادرست است. ولی چون ارزش r نامعلوم است، لذا نمی‌توان ارزش ترکیب فصلی گزاره r با $(\sim p \wedge q)$ را تعیین کرد.

$$\text{ب) } (\sim p \vee r) \wedge q$$

چون گزاره‌های نادرست است، لذا ترکیب عطفی آن با هر گزاره دلخواه دیگر نیز دارای ارزش نادرست است. بنابراین گزاره $(\sim p \vee r) \wedge q$ نیز دارای ارزش نادرست است.

$$\text{پ) } (\sim p \vee q) \wedge r$$

p گزاره‌ای درست و q گزاره‌ای نادرست است لذا نقیض q دارای ارزش درست است ترکیب فصلی آن با p نیز دارای ارزش درست است. پس $\sim p \vee q$ دارای ارزش درست است و نقیض آن $(\sim p \vee q)$ دارای ارزش نادرست است و ترکیب عطفی آن با هر گزاره دلخواه دیگر دارای ارزش نادرست است. لذا هیچ یک از گزاره‌ها دارای ارزش درست نمی‌باشند.

علوم و فنون ادبی (۲)

مبحث: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم

۷۱- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد، صفحه ۱۲ تا ۱۵)

مورد «ب» و «ج» صحیح هستند.

تشریح موارد نادرست:

الف: کتاب «لمعات» مثنوی نیست و به نظم و نثر نوشته شده است.

د: قالب مثنوی میدان فراخی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان در قرن هفتم پدید آورد.

۷۲- (سعید یعفری، صفحه ۱۶)

خواجوی کرمانی از غزل‌پردازان برجسته قرن هشتم است؛ شاعری که غزل‌های او بر حافظ نیز تأثیرگذار بوده است. خواجه چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی سروده که نشان‌دهنده استادی او در شاعری است. شعر او در مجموع، کمال یافته و پخته است.

۷۳- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد، صفحه ۱۳)

بیت گزینه «۴» به ملامت خلق اشاره دارد در حالی که مفاهیم «خدمت به خلق»، «تسامح و تساهل» و «اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا» از مفاهیم رایج در قرن هفتم هستند که به ترتیب در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» دیده می‌شوند.

۷۴- (سعید یعفری، صفحه ۱۷)

«صد پند» نام یکی از آثار منشور عبید زاکانی، نویسنده «منظومه موش و گربه» است.

۷۵- (سمیه قان‌بیلی، صفحه ۱۳ تا ۱۶)

موضوع کتاب‌های صورت سؤال:

- گلستان: اخلاق و حکمت

- تاریخ جهانگشا: شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح

قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان «حسن صباح» (تاریخی)

- دیوان شمس: معارف بشری، مسائل عرفانی

- المعجم: علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر

- عشاق‌نامه: مباحث عرفانی

۶۸-

(همید زرین‌کفش، صفحه ۲ تا ۶)

گزاره «۷ عددی صحیح و گنگ است» ترکیب عطفی دو گزاره ساده می‌باشد که ۷ عددی صحیح است، دارای ارزش درست است و ۷ عددی گنگ است، گزاره‌ای نادرست است، پس ترکیب عطفی دارای ارزش نادرست است.

حال ترکیب فصلی این گزاره مرکب با گزاره‌ای دارای ارزش نادرست است که گزاره مرکب دیگر نیز دارای ارزش نادرست باشد.

حال به بررسی ارزش گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) $91 \text{ عددی گنگ یا اول}$ است. ارزش این گزاره نادرست است.

۲) $\text{مربع چهارضلع مساوی و چهارزاویه قائمه دارد}$. ارزش این گزاره درست است.

۳) $\text{اصفهان یا شیراز پایتخت اکنون ایران است}$. ارزش این گزاره نادرست است.

۴) $1 - \sqrt{2}$ عددی گویا و مثبت است. ارزش این گزاره نادرست است پس گزاره گزینه «۲» نمی‌تواند در عبارت قرار گیرد.

۶۹-

(فریره هاشمی، صفحه ۲ تا ۶)

با توجه به جدول ابتدا ارزش گزاره p و سپس با توجه به ارزش $p \wedge r$ ارزش گزاره r را تعیین می‌کنیم.

p	~p	q	r	~r	$p \wedge r$
T	F	T	T	F	T
F	T	F	T	F	F
T	F	F	F	T	F

$p \wedge \sim r$	$q \vee (p \wedge \sim r)$
F	T
F	F
T	T

۷۰-

(شقایق راهبریان، صفحه ۲ تا ۶)

ترکیب فصلی دو گزاره زمانی دارای ارزش نادرست است که هر دو گزاره نادرست باشند، لذا داریم:

$$(p \wedge \sim q) \vee \sim p \rightarrow \begin{cases} \text{درست: } p \Rightarrow \text{نادرست: } \sim p \\ \text{درست: } q \rightarrow \text{نادرست: } \sim q \end{cases}$$

پس ارزش هر دو گزاره p و q درست است، حال به بررسی ارزش گزاره‌های گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱) $(p \vee \sim r) \wedge q$:

ترکیب فصلی گزاره p با هر گزاره دلخواه دیگر دارای ارزش درست است. لذا $(p \vee \sim r)$ دارای ارزش درست است از طرفی ترکیب عطفی آن با گزاره q که آن نیز درست است دارای ارزش درست است.

۲) $(p \wedge q) \vee (\sim p \vee r)$

p و q هر دو درست می‌باشند، لذا ترکیب عطفی آنها $p \wedge q$ نیز دارای ارزش درست است و ترکیب فصلی آن با هر گزاره دلخواه دیگر نیز دارای ارزش درست است. پس ارزش گزاره مرکب این گزینه نیز درست است.

۳) $(r \wedge q) \vee p$

گزاره p درست است لذا ترکیب فصلی آن با هر گزاره دلخواه دیگر نیز دارای ارزش درست است.

۴) $\sim (p \wedge q) \wedge r$

p و q هر دو دارای ارزش درست هستند، لذا ترکیب عطفی آن‌ها نیز دارای ارزش درست است و نقیض آنها $\sim (p \wedge q)$ نادرست است. لذا ترکیب عطفی آن با هر گزاره دلخواه دیگر نیز دارای ارزش نادرست است.

تاریخ (۲)

مبحث: منابع پژوهشی در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی

۸۱- (بهر روز یبلی، صفحه ۲ و ۳)

تصویر (الف) ظرف برنجی دوره‌ی تیموریان، تصویر (ب) ظرف سفالی دوره‌ی آل بویه و تصویر (ج) مسجد گوهرشاد مشهد را نشان می‌دهد.

۸۲- (آزاره میرزائی، صفحه ۱۰ و ۱۱)

(الف) اندرزنامه‌ها: قابوس‌نامه، نوشته‌ی عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری
ب و پ) نوشته‌های جغرافیایی: صورة الارض، حدود العالم، احسن التقاسیم و معجم البلدان

۸۳- (مانند سادات شاهمراری، صفحه ۵ و ۷)

(الف) تاریخ طبری
(ب) محمدبن خاوند شاه (میرخواند)
(پ) صفویه

۸۴- (هژبر رفیعی، صفحه ۲ و ۳)

(الف) جنگ‌افزارها به عنوان زیر مجموعه‌ای از ابزارها و وسایل دست ساخته انسان
گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند.
(ب) آثار شفاهی از جمله تصنیف‌ها، ترانه‌ها و لایبی‌ها کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند.
(ج) مکان‌های تاریخی، هر یک بستر وقوع یک رویداد تاریخی به‌شمار می‌روند.

۸۵- (معصومه سینی صفی، صفحه ۶ و ۷)

قسمت (الف) صورت سؤال مربوط به تاریخ‌های سلسله‌ای و قسمت (ه) آن مربوط به تک‌نگاری می‌باشد.

تشریح موارد نادرست:

(ب) تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه ثبت و ضبط می‌کردند. (تک‌نگاری)
(ج) کتاب فتوحات شاهی درباره‌ی شاه اسماعیل صفوی می‌باشد. (تک‌نگاری)
(د) با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت. (تاریخ‌های سلسله‌ای)

۷۶- (مانند سادات شاهمراری، صفحه ۱۸ و ۱۹)

تشریح موارد نادرست:

(الف) جامی، معروف‌ترین شاعر قرن نهم است.
(ب) جامی مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود.
(پ) دولت‌شاه سمرقندی از نویسندگان قرن نهم است.

۷۷- (سعید یغفری، صفحه ۱۷)

- کتاب حمدالله مستوفی (تاریخ گزیده) درباره‌ی تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۲۰ هـ. ق. است.
- لحن «حافظ» گزنده، طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی است.
- مثنوی «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی به شیوه‌ی داستان‌های نظامی سروده شده است.

۷۸- (سمیه خان‌بیلی، صفحه ۱۴ تا ۱۶)

- نثر کتاب «المعجم فی معاییر اشعار العجم» در مقدمه، مصنوع و در اصل کتاب، ساده و عالمانه است.
- گلستان، به نثر مسجع نوشته شده است.
- نثر کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.

۷۹- (عارف سادات طباطبایی نژاد، صفحه‌های ۱۲، ۱۵ و ۱۶)

- «شمس قیس رازی» از نویسندگان زبردست قرن هفتم است.
- کتاب تاریخ جهانگشا، نوشته‌ی عطاملک جوینی، به نثری مصنوع و دشوار نوشته شده است.
- نجم‌الدین رازی (نجم دایه) از منشیان و نویسندگان توانا و از عارفان وارسته است.
- کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه بود.

۸۰- (مانند سادات شاهمراری، صفحه ۱۸)

تشریح موارد نادرست:

(الف) در این دوره تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت.
(ب) در عهد بازماندگان تیمور ادبیات رونقی تازه گرفت ولی بنیادی نبود و تقلیدی و فاقد نوآوری بود.
(ث) در زمان شاهرخ، هرات مرکز فرمانروایی شد.

جغرافیا (۲)

۸۶-

(معصومه حسینی صفا، صفحه ۶ تا ۱۰)

سفرنامه: سفرنامه‌ی شاردن در عصر صفوی

تک‌نگاری: عجائب المقدور فی نوائب تیمور (تألیف ابن عربشاه)

تاریخ محلی: تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته، تاریخ رویان (تألیف اولیاء الله آملی) و فارسنامه‌ی ابن بلخی

نوشته‌های جغرافیایی: المسالک و الممالک تألیف نویسندگان مختلف از جمله ابن خردادبه

خیابان چهارباغ اصفهان از آثار دوره‌ی صفوی می‌باشد.

۸۷-

(مانند سارانت شاهمراری، صفحه ۵ و ۱۲)

تشریح موارد نادرست:

ب) در ادامه، رویدادهای تاریخ اسلام و سلسله‌های ایرانی را تا زمان حیات خود ثبت و ضبط می‌کردند.

ت) تا اواخر عصر قاجار ادامه یافت.

۸۸-

(آزاره میرزائی، صفحه ۱۰ و ۱۲)

الف) نوشته‌های روی سکه‌ها اطلاعات مفیدی درباره‌ی اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری و سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان ارائه می‌دهند.

ب) کتاب عیون الاتباء فی طبقات الاطباء اثر ابن ابی اصیبعه است.

پ) بررسی و مطالعه‌ی محیط جغرافیایی رویدادها، در پژوهش‌های تاریخی اهمیت زیادی دارد.

۸۹-

(آزاره میرزائی، صفحه ۱۰ تا ۱۲)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) این کتاب (احسن التقاسیم) در قرن چهارم هجری توسط مقدسی تألیف شده است.

ب) انوری شاعر دوره‌ی سلجوقی است.

ت) کتاب انساب الاشراف اثر بلاذری است.

۹۰-

(هژبر رحیمی، صفحه ۶)

کتاب اولیاء الله آملی درباره‌ی تاریخ سرزمین رویان از قدیمی‌ترین ایام تا ۷۶۴ ق تحت عنوان تاریخ رویان موجود است.

مبحث سؤالات: معنا و مفهوم ناحیه

۹۱-

(بهروز یغی، صفحه ۴)

میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد و ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت‌یابی است و «ناحیه» یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیاست و یکی از کارهای جغرافی‌دانان، مطالعه‌ی شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌هاست.

۹۲-

(بهروز یغی، صفحه ۵)

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه‌ی کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. خزر غربی با میانگین ۱۲۶۱ میلی‌متر بارش سالانه پربارش‌ترین ناحیه‌ی ایران است و بیشترین بارندگی آن در فصل پاییز (۴۰ درصد) است.

۹۳-

(معصومه حسینی صفا، صفحه ۶ تا ۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) قوم پشتون در جنوب شرقی افغانستان ۴۲٪ اقوام را به خود اختصاص داده است.

ج) آکشاردام، بزرگ‌ترین معبد هندوها می‌باشد.

د) هندو بیش‌ترین میزان پیروان را با ۷۹/۸٪ در هند دارد.

۹۴-

(هژبر رحیمی، صفحه ۶)

در محل عبور مدار رأس‌السرطان از قاره‌ی آمریکا و آسیا جنگل‌های بارانی استوایی وجود دارد.

۹۵-

(عبیه ممبئی، صفحه ۴)

الف) وقتی یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم، به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد، در واقع «ناحیه‌بندی» کرده‌ایم.

ب) ناحیه، بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی (طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ...) همگون و خاصی دارد. به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

پ) جغرافی‌دان‌ها از گذشته سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی تقسیم کرده‌اند. این تقسیم‌بندی‌ها برای شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره‌ی این مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آن‌ها به‌طور صحیح برنامه‌ریزی کرد.

۹۶-

(معضومه سینی صفاء، صفحه ۵)

الف) جغرافی‌دان‌ها براساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده است.

ب) ناحیه آذربایجان و زاگرس

پ) زنجان در ناحیه بارشی آذربایجان و زاگرس و گرگان در ناحیه بارشی خزر شرقی واقع شده است.

ت) دو ناحیه خزر شرقی و کردستان و نیز خراسان شمالی و آذربایجان و زاگرس، میانگین سالانه بارش یکسانی دارند.

۹۷-

(هژبر، رمیمی، صفحه ۹)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ناحیه صنعتی بیلپاتو در نزدیکی مرز اسپانیا و فرانسه واقع شده است.

گزینه «۳»: ناحیه صنعتی بارسلونا در شرق اسپانیا و در ساحل دریای مدیترانه قرار دارد.

گزینه «۴»: ناحیه لیون تقریباً در ناحیه مرکزی فرانسه است و ناحیه صنعتی شمال فرانسه، ناحیه پاریس است.

۹۸-

(میبه مهبی، صفحه ۵ و ۹)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. این معیارها ممکن است «عوامل طبیعی» یا «عوامل انسانی» باشد.

پ) امروزه برای ناحیه‌بندی از روش‌های جدید نقشه‌کشی، تفسیر عکس‌های هوایی، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) و به‌ویژه روش‌های ریاضی و آماری استفاده می‌شود.

۹۹-

(میبه مهبی، صفحه ۶)

نقشه ۲ صفحه ۶ کتاب درسی، پراکندگی خاک‌ها در کانادا را نشان می‌دهد که نوع خاک، ناحیه‌هایی متمایز از یکدیگر را به وجود می‌آورد و بر نوع پوشش گیاهی و کشت و ... نیز اثر می‌گذارد.

خاک نواحی جنوب کانادا چرنوزیوم (عبارت الف) و خاک نواحی غربی و شرقی پودزول (عبارت پ) است.

۱۰۰-

(آزاده میرزایی، صفحه ۲ و ۳)

الف) در تصویر شماره (۱)، به سبب بارندگی زیاد و رطوبت کافی، چمنزارهای وسیعی به وجود آمده و شرایط مناسبی برای دامداری و پرورش گاو فراهم شده است.

ب) در تصویر شماره (۲)، امکان تجارت دریایی موجب به‌وجود آمدن شهری با نقش بندری در کنار دریا شده است.

پ) تصویر شماره (۲)، بندر پیرائوس در یونان را نشان می‌دهد.

جامعه‌شناسی (۲)

مبحث: جهان فرهنگی

۱۰۱-

(سوفیا فرخی، صفحه ۳ و ۴)

الف) اینکه تنها راه شناخت، حس و تجربه است یا روش دیگر اشاره به جنبه معرفت‌شناسانه دارد.

ب) این‌که انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل اشاره به جنبه انسان‌شناسانه دارد.

ج) اینکه جهان هستی به جهان مادی محدود می‌شود یا خیر دلالت بر بُعد هستی‌شناسانه دارد.

۱۰۲-

(کوثر دستورانی، صفحه ۸)

تشریح موارد نادرست:

ب) در دیدگاه دوم، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

ج) هر سه جهان در دیدگاه سوم مهم و در تعامل با یکدیگرند.

د) در نگاه قرآنی بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود.

۱۰۳-

(معضومه سینی صفاء، صفحه ۷ و ۸)

الف) در دیدگاه اول جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی می‌دانند.

ب) در دیدگاه اول، ذهن افراد هویتی طبیعی و مادی دارد.

ج) در دیدگاه سوم، هر سه جهان مهم و در تعامل با یکدیگرند.

۱۰۴-

(آزاده میرزایی، صفحه ۵)

هنگامی‌که فردی اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود. هر

فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به

همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد.

۱۰۵-

(کوثر دستورانی، صفحه ۸)

از نگاه قرآن، جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

فلسفه

مبحث سؤالات: چستی فلسفه

(فاطمه شومیری، صفحه ۴)

۱۱۱-

یکی از ویژگی‌های انسان، پرسشگری است و این گویای آن است که چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم.

(فاطمه شومیری، صفحه ۵)

۱۱۲-

ملاصدرا معتقد است که انسان با عبور از فطرت اول می‌تواند به فطرت ثانی برسد. وی ماندن در فطرت اول را شایسته‌ی انسان نمی‌داند و از انسان‌ها می‌خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است، برسند.

(راهله بابایی، صفحه ۸)

۱۱۳-

سیر معنای کلمه فلسفه به این صورت است: ۱) فلسفه به معنای دوستداری دانایی ۲) فلسفه به معنای مطلق دانش ۳) فلسفه به معنای دانش خاص

(راهله بابایی، صفحه ۹)

۱۱۴-

موضوعات خاص درباره‌ی جهان و زندگی انسان در علوم دیگر بررسی می‌شوند. فلسفه به بنیادی‌ترین و نهادی‌ترین موضوعات جهان و انسان می‌پردازد.

(راهله بابایی، صفحه ۹)

۱۱۵-

فلسفه درباره‌ی بنیادی‌ترین و نهادی‌ترین موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند.

(راهله بابایی، صفحه ۸)

۱۱۶-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سقراط فلسفه را به سه شاخه تقسیم نکرده است.
گزینه ۲: در تقسیم ارسطویی، فلسفه اولی همان دانش فلسفه است.
گزینه ۴: شاگردان ارسطو، فلسفه اولی را مابعدالطبیعه نامیدند.

(کوثر دستورانی، صفحه ۱۰)

۱۱۷-

مسائل فلسفی، از جهت روش، مانند مسائل ریاضی هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آن‌ها کمک نمی‌کند و فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله‌ها دست یافت.

(راهله بابایی، صفحه ۲ و ۳)

۱۱۸-

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» سؤالاتی خاص و بنیادین هستند اما گزینه «۳» مربوط به امور روزمره‌ی انسان در زندگی می‌باشد.

(معمور حفوری، صفحه ۶)

۱۱۹-

دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانون‌مند سؤالات فلسفی است.

(معمور حفوری، صفحه ۷)

۱۲۰-

کلمه فیلسوفیا مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی دوستداری و «سوفیا» به معنی دانایی است. پس کلمه فیلسوفیا به معنی «دوستداری دانایی» است. کسی که این واژه را بر سر زبان‌ها انداخت «سقراط» بود. هم‌چنین دغدغه برخی از سوفیست‌ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این رو در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند.

۱۰۶-

تشریح عبارت‌های غلط:

(آزاده میرزایی، صفحه ۴)

الف) ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به بخش فردی جهان انسانی تعلق دارد.

ب) هر یک از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیقات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

ت) فرهنگ محصول آگاهی و اعمال مشترک انسان‌هاست.

۱۰۷-

(ماننده‌سارات شاهمهراری، صفحه ۵ تا ۷)

پ) وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود؛ در نتیجه مهر مادر به فرزند باعث ورود او به جهان فرهنگی می‌شود.

ت) تصویر یک تابلوی نقاشی بر روی دیوار، مربوط به تناسب و هماهنگی بین جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

۱۰۸-

(هژبر رضیمی، صفحه ۶ و ۷)

الف) متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.

ب) جهان تکوینی پیش از انسان بوده و مستقل از خواست و اراده‌ی انسان وجود داشته است.

پ) از منظر متفکران مسلمان، جهان تکوینی به دو جهان طبیعت و مافوق طبیعت تقسیم می‌شود.

ت) جهان‌های مختلف با هم رابطه و تعامل دارند.

۱۰۹-

(بهورز یحیی، صفحه ۸ و ۹)

برخی آیات قرآن کریم، مانند آیه ۴۱ سوره روم، آیه ۹۶ سوره اعراف و آیه ۲۷۶ سوره بقره از تعامل فعال جهان تکوینی با جهان فرهنگی سخن می‌گویند. قرآن کریم، باورها و اعمالی را که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند، «اغلال و سلاسل» می‌نامد.

۱۱۰-

(بهورز یحیی، صفحه ۸)

از منظر قرآن، هرگاه افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشترکانه داشته باشند زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها سر باز می‌زنند و ظرفیت‌های الهی و آسمانی خود را از آن‌ها پنهان می‌کنند.

روان‌شناسی

مبحث: روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

۱۲۱-

(هژبر ریمی، صفحه ۱۸ و ۱۹)

به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجه است.

۱۲۲-

(هژبر ریمی، صفحه ۱۷ و ۱۸)

الف) در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.
ب) دانشمند با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را خلق می‌کند.
ج) روش علمی تابع قواعد مشخصی است که به صورت منظم طی می‌شود.

۱۲۳-

(کوثر دستورانی، صفحه ۱۱)

افراد غیرمتخصص در پاسخ به سوالات مطرح در روان‌شناسی پاسخ‌های عامیانه می‌دهند و به تدریج دیدگاه شخصی خود را باور کرده، تبعیت دیگران را می‌طلبند.

۱۲۴-

(هژبر ریمی، صفحه ۱۸ و ۱۹)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: جهت یکپارچه‌سازی و شکل‌دهی مفاهیم مشترک از تعریف عملیاتی استفاده می‌شود.

گزینه ۲: هر چه متغیر دقیق‌تر تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است.

گزینه ۳: اندازه‌گیری یعنی نسبت دادن عدد به ویژگی‌های اشیا و افراد

۱۲۵-

(مانره‌سارات شاهمراری، صفحه ۱۵)

پیش‌بینی انگیزه پیشرفت، به مراتب، دشوارتر است؛ چون تحت تأثیر عوامل متعددی است که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را تبیین کرد.

۱۲۶-

(کوثر دستورانی، صفحه ۱۶)

بسیاری از دانشمندان علوم تجربی بیش از حد به یافته‌های خود اعتماد می‌کنند و منابع دیگر کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند؛ حال آن‌که موضع آن‌ها نسبت به سایر منابع شناخت باید «نمی‌دانم» باشد، نه اینکه بگویند: «نیست!».
در شیوه خردگرایانه با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق، به حقیقت چیزی پی می‌برند. فیلسوفان از این روش استفاده می‌کنند.

۱۲۷-

(معصومه حسینی صفا، صفحه ۱۲ تا ۱۴)

الف) دانش، تجربه، فرضیه
ب) نظریه‌ها
ج) پیش‌بینی و کنترل

۱۲۸-

(کوثر دستورانی، صفحه ۱۰)

پرسش مطرح شده در گزینه ۳، مربوط به علوم تجربی است.

۱۲۹-

(معصومه حسینی صفا، صفحه ۱۴)

الف) در تبیین، مهم‌ترین علل بروز پدیده، مطالعه می‌شود.

ب) در توصیف، روان‌شناسان باید سعی کنند تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند.

ج) روان‌شناسی، در توصیف و تبیین پدیده‌ها در مقایسه با سایر علوم تجربی، با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است.

۱۳۰-

(معصومه حسینی صفا، صفحه ۱۲ و ۱۳)

تشریح عبارت‌ها:

الف) ساختار ظاهری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست.

ب) سومین مرتبه از سلسله‌مراتب بیان‌های علمی، اصول یا قوانین نام دارد.

پ) سطح ظاهری یک نظریه، شامل ساختار شکلی و نحوه نگارش آن است.

ت) پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود.